

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/139/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122011098
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Réves
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2122011098.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Révesa a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a Mgr. Michala Polláka, v trestnej veci odsúdeného A. B., v konaní o žiadosti odsúdeného o podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 15.07.2022 pod sp. zn. 5PP/111/2022, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 25.10.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku z r u š u j e s a napadnuté uznesenie v celom rozsahu.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, sa odsúdený A. B., nar. XX.X.XXXX v C. D., trvale bytom E., F. E., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, podmienenečne prepúšťa z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený :

rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda pod sp. zn. 14T/38/2021 zo dňa 27.10.2021, trestným rozkazom Okresného súdu Dunajská Streda pod sp. zn. 1T/107/2017 zo dňa 25.9.2017 v spojení s uznesením Okresného súdu Dunajská Streda o neosvedčení v skúšobnej dobe podmienenečného odsúdenia pod sp. zn. 1T/107/2017 zo dňa 30.03.2022.

Podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona sa odsúdenému určuje skúšobná doba v trvaní 2/ dvoch/ rokov.

Podľa § 68 ods.1 Trestného zákona sa zároveň nariaďuje nad odsúdeným probačný dohľad v trvaní 2/ dvoch/ rokov.

Podľa § 51 ods.3, ods.4 Trestného zákona sa odsúdenému ukladajú tieto obmedzenia a povinnosti :

povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom programu sociálneho výcviku alebo iného výchovného programu, najmä zúčastňovať sa seminárov či prednášok zameraných na prevenciu páchania trestnej činnosti,
povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie,
zákaz požívania omamných a psychotropných látok,
- pravidelne a v dohodnutých termínoch, najmenej raz za mesiac sa dostavovať k probačnému a mediačnému úradníkovi Krajského súdu v Trnave s príslušným miestom jeho výkonu (Okresný súd Dunajská Streda), prvýkrát v lehote 3 pracovných dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia, a to v úradných hodinách.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 415 ods. 1 Tr. por., § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2, ods. 3 Tr. zák. zamietol návrh odsúdeného A. B. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 14T/38/2021 zo dňa 27.10.2021 a trestným rozkazom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 1T/107/2017 zo dňa 25.9.2017 v spojení s uznesením Okresného súdu Dunajská Streda o neosvedčení v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia sp. zn. 1T/107/2017 zo dňa 30.03.2022.

Okresný súd svoje rozhodnutie zdôvodnil tým, že odsúdený svojim správaním a plnením povinností vo výkone trestu síce preukázal určité polepšenie, o čom svedčí skôr pozitívne hodnotenie riaditeľa ÚVTOS, no nie je možné od neho očakávať, že v prípade podmiennečného prepustenia na slobode povedie riadny život.

Z lustrácie z registra trestov vyplýva, že odsúdený má doposiaľ 4 záznamy. Odsúdenému bol trestným rozkazom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 1T/107/2017 zo dňa 25.09.2017 uložený podmiennečný trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace, v skúšobnej dobe ktorého odsúdený nevyužil možnosť viesť riadny a usporiadaný život a dopustil sa ďalšieho trestného činu, za ktorý mu Okresný súd Dunajská Streda v konaní 1T/160/2018 rozsudkom zo dňa 20.02.2019 uložil alternatívny trest v podobe trestu domáceho väzenia. Je dôležité podotknúť, že po výkone uvedeného trestu dostal odsúdený v konaní 1T/107/2017 v dôsledku predĺženia skúšobnej doby podmiennečného odkladu ďalšiu šancu viesť riadny život v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Odsúdený však túto možnosť opäť nevyužil a v predĺženej skúšobnej dobe sa napriek hrozbe nepodmiennečného trestu odňatia slobody dopustil trestnej činnosti, za ktorú mu bol rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 27.10.2021 sp. zn. 14T/38/2021 uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody vo výmere 1 rok a 6 mesiacov v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Nakoľko odsúdený v skúšobnej dobe podmiennečného odkladu nevedol riadny život a dopustil sa trestnej činnosti, Okresný súd Dunajská Streda uznesením sp. zn. 1T/107/2017 zo dňa 30.03.2022 odsúdeného neosvedčil v skúšobnej dobe a nariadil mu výkon trestu odňatia slobody vo výmere 4 mesiace. Na základe vyššie uvedených skutočností je možné podľa názoru okresného súdu usúdiť, že hoci bolo odsúdenému niekoľkokrát umožnené viesť v skúšobnej dobe podmiennečného odkladu riadny život, odsúdený napriek hrozbe nepodmiennečného trestu odňatia slobody takýto život nevedol, z predchádzajúcich trestov sa nepoučil a dopustil sa ďalšieho konania v rozpore s Trestným zákonom. Napriek kritickému postoju k vlastnej trestnej činnosti a splneniu prvej materiálnej podmienky, nie je vzhľadom na trestnú minulosť odsúdeného dostatočná záruka, že odsúdený po prepustení povedie riadny a usporiadaný život. Z hľadiska individuálnej a generálnej prevencie má okresný súd za to, že náprava páchatela a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

Proti tomuto uzneseniu zahlásil ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť odsúdený A. B., ktorú zdôvodnil prostredníctvom obhajcu tým, že počas výkonu trestu si uvedomil svoje doterajšie nesprávne správanie, toto sa snaží odčiniť svojou poctivou prácou vo výkone trestu, plní si svoje každodenné povinnosti, dodržiava pokyny a nariadenia príslušníkov ZVJS, bol disciplinárne odmenený, dokonca bol zaradený na výkon práce mimo ústav. Ďalej uviedol, že počas výkonu trestu držiava kontakt s rodinou, rodinné vzťahy sa mu podarilo vyriešiť, po výkone trestu má záujem sa riadne zamestnať, vyjadril sľub, že žiadnej trestnej činnosti sa viac nedopustí, pričom aj s poukazom na pozitívne hodnotenie z ústavu má za to, že spĺňa všetky zákonné podmienky na podmiennečné prepustenie a preto navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a rozhodnúť v zmysle podaného návrhu.

Krajský súd ako nadriadený súd okresnému súdu podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k nasledovným skutkovým a právnym záverom.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienene prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienene prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Podľa § 66 ods. 4 Trestného zákona ak ide o podmienčné prepustenie podľa odseku 1 písm. c), kontrolu technickými prostriedkami možno skončiť najskôr po uplynutí doby, ktorá zodpovedá dvom tretinám uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 67 ods. 1 Trestného zákona osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmienene prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Z vyššie citovaných ustanovení § 66 a 67 Trestného zákona vyplýva, že súd môže odsúdeného podmienene prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu (resp. postupne uložených trestov), a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie a skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k správne záveru, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu, ako i podmienka riadneho správania sa vo výkone trestu, o čom svedčí pozitívne hodnotenie riaditeľa ÚVTOS, a podľa názoru sťažnostného súdu (na rozdiel od presvedčenia súdu prvého stupňa) bola v prípade odsúdeného Viktora László splnená aj druhá z materiálnych podmienok, a to predpoklad to, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život.

Všeobecný súd rozhodujúci o podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody musí zohľadniť všetky zadovážené dôkazy, ktoré mu poskytnú komplexný obraz o osobe odsúdeného a jeho celkovom správaní a plnení povinností vo výkone trestu, pretože aj tieto okolnosti vedú do istej miery ovplyvniť predpoklad o tom, aké správanie možno od odsúdeného očakávať potom, ako opustí brány väzenia. Pri skúmaní splnenia materiálnych podmienok týkajúcich sa možnosti podmienčného prepustenia odsúdeného na slobodu je preto pre súd dôležité zistiť a vyhodnotiť správanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody. Pritom správanie odsúdeného je determinované samotným výkonom trestu odňatia slobody, ako aj plnením jeho účelu, ktorý spočíva v prevencii pred ďalším páchaním trestnej činnosti a výchove odsúdeného k vedeniu morálneho a slušného života.

Sťažnostný súd sa pri svojom rozhodovaní zameril na zistenie splnenia všetkých do úvahy prichádzajúcich predpokladov (formálnych a materiálnych) pre uplatnenie tohto trestnoprávneho inštitútu. Vo vzťahu k splneniu materiálnych podmienok na podmienčné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody sťažnostný súd, pokiaľ ide o materiálne podmienky, vychádzal

predovšetkým z pozitívneho hodnotenia riaditeľa ústavu a teda správania sa odsúdeného vo výkone trestu, dodržiavania ústavného poriadku, vzťahu k uloženým povinnostiam, k pridelenej práci, vzťahu k iným odsúdeným, podriadenia sa resocializačnému procesu, vzťahu odsúdeného k uloženému trestu, plnenia účelu trestu, ako i skutočnosti jeho postoja k páchanej trestnej činnosti, ktoré (skutočnosti) podľa názoru sťažnostného súdu svedčia pre záver o tom, že podmienené prepustenie odsúdeného v súčasnej fáze výkonu trestu odňatia slobody (cca 4 mesiace pred skutočným koncom výkonu trestu) prichádza do úvahy, a to pri uložení skúšobnej doby v trvaní 2 /dvoch/ rokov, za súčasného uloženia probačného dohľadu na 2 /dva/ roky a uloženia (vyššie citovaných) povinností a obmedzení, kedy bude mať odsúdený možnosť preukázať skutočné polepšenie a tak súd ako i spoločnosť presvedčiť o tom, že poskytnutá šanca mala svoj preventívny význam.

Podmienené prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv, pričom odsúdenému chce sťažnostný súd poskytnúť (po jeho prvom a dúfajúc i poslednom výkone nepodmieneného trestu) šancu na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmienenom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel.

S poukazom na vyššie uvedené je potrebné tiež uviesť, že základným cieľom probačného dohľadu je pôsobiť na páchatel'a ďalej tak, aby sa už nedopúšťal ďalšej trestnej činnosti, aby si vybudoval vhodné sociálne zázemie a aby sa mohol znova spoločensky uplatniť. Probačný dohľad prináša odsúdenému pomoc pri prekonávaní najrozmanitejších prekážok, psychickú podporu pri aktívnej snahe nájsť svoje miesto v spoločnosti a tiež mu pomáha naučiť sa žiť tak, ako to od neho očakáva spoločnosť, v súlade s jej normami.

Poskytnutie odbornej pomoci, sledovanie a kontrolovanie správania odsúdeného a spoluprácu s rodinným a sociálnym prostredím v ktorom odsúdený žije a bude pracovať, formou probačného dohľadu, považuje sťažnostný súd za efektívnejšie a účelnejšie, ako i v súlade s individuálnou i generálnou prevenciou vzhľadom na predmetnú trestnú činnosť, ako i doposiaľ vykonanú dobu trestu, za súčasného uloženia povinnosti podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom programu sociálneho výcviku alebo iného výchovného programu, najmä zúčastňovať sa seminárov či prednášok zameraných na prevenciu páchania trestnej činnosti, taktiež povinnosti zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie, ako i zákaz požívania omamných a psychotropných látok.

Z týchto dôvodov potom krajský súd mal za to, že u odsúdeného boli (v súčasnej fáze výkonu trestu) splnené podmienky pre jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody postupom podľa § 66 a 68 Trestného zákona a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.